

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. gegužės 20 d.
(OR. en)

9363/22

Tarpinstitucinė byla:
2022/0160 (COD)

ENER 186
CLIMA 227
CONSOM 127
TRANS 307
AGRI 211
IND 188
ENV 462
COMPET 359
ECOFIN 463
RECH 261
CODEC 762
IA 78

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2022 m. gegužės 19 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui
Komisijos dok. Nr.:	COM(2022) 222 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVOS, kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, Direktyva 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo ir Direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2022) 222 final.

Pridedama: COM(2022) 222 final

Briuselis, 2022 05 18
COM(2022) 222 final

2022/0160 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

**kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti
atsinaujinančiųjų išteklių energiją, Direktyva 2010/31/ES dėl pastatų energinio
naudingumo ir Direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo**

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Pagal Europos žaliąjį kursą energijos vartojimo efektyvumas ir atsinaujinančiųjų išteklių energija yra perėjimo prie švarios energijos pagrindas. Dabartinė įtempta tarptautinė situacija po Rusijos invazijos į Ukrainą, bendras geopolitinis kontekstas ir labai didelės energijos kainos padidino poreikį paspartinti energijos vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos diegimą Sąjungoje, siekiant, kad energetikos sistema būtų labiau nepriklausoma nuo trečiųjų šalių. Spartinant žaliąją pertvarką atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir energijos vartojimo efektyvumo didinimo srityse, sumažės išmetamųjų teršalų kiekis, priklausomybė nuo importuojamo iškastinio kuro ir bus užtikrintos prieinamos energijos kainos Europos piliečiams bei įmonėms visuose ekonomikos sektoriuose.

Sąjungos energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslai turėtų atspindėti neatidėliotiną poreikį paspartinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos diegimą, todėl turėtų būti išplėsti. Šiais peržiūrėtais tikslais pakeičiami 2021 m. liepos 14 d. priimtuose pasiūlymuose dėl Direktyvos 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo išdėstymo nauja redakcija¹ ir iš dalies pakeisti Direktyvą (ES) 2018/2011 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją² siūlyti tikslai.

Be to, atsižvelgiant į tai, kad pastatams tenka 40 proc. suvartojamos energijos ir 36 proc. su energija susijusio tiesioginio ir netiesioginio išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio, būtina didinti saulės energijos įrenginių įrengimo pastatuose mastus. Tai yra vienas iš sparčiausių būdų diegti atsinaujinančiųjų išteklių energiją dideliu mastu, sumažinti iškastinio kuro naudojimą pastatuose ir paspartinti priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą bei jų energijos suvartojimo elektrifikavimą.

Be to, nustatyta, kad viena iš pagrindinių kliūčių investicijoms į atsinaujinančiųjų išteklių energiją ir susijusią infrastruktūrą yra pernelyg ilgai trunkančios ir sudėtingos administracinės procedūros. Tyrimo „RES Simplify“ tarpinėje ataskaitoje, parengtoje Komisijai³ ir paskelbtoje kartu su šiuo pasiūlymu, nustatyta, kad administracinės ir tinklo problemos sudaro apie 46 proc. visų nustatytų kliūčių, ir manoma, kad ateityje jų daugės. Kai kurių plačiai paplitusių atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų, pavyzdžiui, vėjo energijos ir fotovoltinės technologijos, atžvilgiu administracinės kliūtys tampa vis svarbesnės nei kitų rūšių kliūtys. Spartėjant energetikos pertvarkai, kai atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijos tobulėja, o projektai tampa mažiau priklausomi nuo paramos schemų, administracinės kliūtys ima vis labiau ryškėti.

Dažniausios tyrime „RES Simplify“⁴ nustatytos su atsinaujinančiųjų energijos išteklių projektų administraciniu procesu susijusios kliūtys – biurokratinė našta, neskaidrūs procesai, teisinio nuoseklumo stoka, taip pat neišsami ir neaiški sistema bei gairės, dėl kurių kompetentingos institucijos skirtingai aiškina galiojančius teisės aktus.

¹ COM(2021) 558.

² COM(2021) 557.

³ *Technical support for RES policy development and implementation – Simplification of permission and administrative procedures for RES installations* („RES Simplify“), <https://data.europa.eu/doi/10.2833/239077>

⁴ Tyrimo „RES Simplify“ nustatytos ir įvertintos įvairios administracinės kliūtys, kylančios atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektuose. Tyrimo „RES Simplify“ tarpinė ataskaita, p. 14–16.

Konfliktas tarp viešųjų gėrybių yra antras pagrindinis atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių įrengimo kliūčių šaltinis. Tai ypač pasakytina apie vėjo energiją, geotermine energiją ir hidroenergią, taip pat saulės fotovoltinę technologiją. Svarbiausios iš jų susijusios su aplinkos apsauga (biologinė įvairovė ir nykstančių rūšių apsauga bei vandens telkinių apsauga), kitais žemės naudojimo būdais ir karinės ir (arba) oro gynybos klausimais.

Kitos tyrime nustatytos kliūtys yra susijusios su nepakankama politikos formuotojų parama arba užsitęsusių viešųjų ar privačiųjų įstaigų arba pačios visuomenės pasipriešinimu.

Galiausiai nustatyta, kad problemos, susijusios su tinklo jungtimis ir eksploatavimo procedūromis, daro didelį poveikį atsinaujinančiųjų išteklių energijos diegimui kai kuriose valstybėse narėse.

2022 m. sausio 18 d. Komisija paskelbė kvietimą teikti informaciją ir atviras viešas konsultacijas, kad surinktų suinteresuotųjų šalių atsiliepimus apie leidimų išdavimą atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams⁵. Šios viešos konsultacijos vyko kartu su šiuo pasiūlymu rengiant gegužės 18 d. priimtą Komisijos rekomendaciją dėl leidimų išdavimo procedūrų ir elektros energijos pirkimo sutarčių. Šių viešų konsultacijų rezultatai patvirtina, kad administracinės kliūtys labiausiai trukdo sparčiau diegti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (daugiau informacijos pateikta 3 skirsnyje).

Dėl šių kliūčių atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams įgyvendinti gali prireikti iki dešimties metų. Todėl, kaip nustatyta komunikate „REPowerEU“⁶, norint įgyvendinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektus, būtina supaprastinti ir sutrumpinti leidimų išdavimą. Pasiūlymu siekiama dar labiau supaprastinti ir sutrumpinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams taikomus administracinius leidimų suteikimo procesus visoje ES, siekiant juos koordinuoti ir suderinti. Tai būtina siekiant paspartinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos diegimą visoje ES ir užtikrinti, kad būtų pasiekti plataus užmojo ES 2030 m. klimato ir energetikos tikslai ir 2050 m. poveikio klimatui neutralumo tikslas.

• **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Šiuo pasiūlymu iš dalies keičiama galiojanti Direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją. Ji grindžiama esama sistema, kuria siekiama supaprastinti administracines procedūras, taikomas atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams, pagal kurią, be kitų elementų, nustatoma ilgiausia leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginiams trukmė. Tačiau, atsižvelgiant į dabartinę geopolitinę padėtį, reikia papildomų priemonių siekiant toliau didinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos pasiūlą Sąjungoje. Visų pirma reikia imtis griežtesnių priemonių, kad būtų paspartintos leidimų išdavimo procedūros naujiems atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginiams arba esamiems įrenginiams pritaikyti.

Be to, Sąjungos atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslas turi būti platesnio užmojo. 2021 m. liepos 14 d. priimto pasiūlymo iš dalies pakeisti Direktyvą (ES) 2018/2001 1 straipsnio 2 dalies a punkte⁷ šis tikslas jau buvo padidintas nuo 32 proc. iki 40 proc. Tačiau, atsižvelgiant į tai, kad iš esmės pasikeitė elektros energijos, šildymo ir transporto sektoriuje naudojamo iškastinio kuro rinkos sąlygos, nes, be kita ko, atsižvelgiant į padidėjusias kainas ir poreikį, kad ES palaipsniui panaikintų savo priklausomybę nuo importuojamos energijos iš Rusijos,

⁵ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13334-Renewable-energy-projects-permit-granting-processes-&-power-purchase-agreements_lt.

⁶ „REPowerEU“: bendri Europos veiksmai įperkamesnei energijai bei saugesnei ir tvaresnei energetikai užtikrinti, COM(2022) 108 *final* (komunikatas „REPowerEU“).

⁷ COM(2021) 557.

2030 m. atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslą būtina padidinti iki 45 proc., kad būtų lengviau pasiekti šį tikslą ir kad energijos kainos būtų konkurencingos.

Šiuo pasiūlymu taip pat iš dalies keičiama Direktyva 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo. Jis grindžiamas esama pastatų energinio naudingumo ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos sistema. Juo valstybėms narėms nustatomi įpareigojimai skatinti saulės energijos įrenginių įrengimą pastatuose.

2021 m. liepos 14 d. priimto pasiūlymo dėl Direktyvos dėl energijos vartojimo efektyvumo išdėstymo nauja redakcija 4 straipsnio 1 dalyje 2030 m. Sąjungos energijos vartojimo efektyvumo tikslas jau padidintas iki 9 proc., palyginti su 2020 m. atskaitos scenarijaus prognozėmis. Tačiau, atsižvelgiant į dideles energijos kainas ir radikalius rinkos sąlygų pokyčius, dėl kurių didėja energijos vartojimo efektyvumo priemonių išlaidų efektyvumas, bei į tai, kad Sąjunga turi įveikti savo priklausomybę nuo iškastinio kuro ir energijos importo iš Rusijos, būtina dar labiau padidinti 2030 m. energijos vartojimo efektyvumo tikslą iki 13 proc., siekiant užtikrinti, kad šis tikslas ir priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo tikslas būtų pasiekti greitai ir ekonomiškai efektyviu būdu. Todėl pasiūlymu taip pat iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kad būtų padidintas energijos vartojimo efektyvumas ir padidintas 2030 m. Sąjungos energijos vartojimo efektyvumo tikslas.

Komisija informuos teisėkūros institucijas, kad:

- liepos mėn. priimto pasiūlymo iš dalies pakeisti Direktyvą (ES) 2018/2001 1 straipsnio 2 dalies a punktą turėtų būti laikomas pakeistu šio pasiūlymo 1 straipsnio 2 dalimi.
- Šio pasiūlymo 2 straipsnis turėtų būti laikomas įtrauktu į 2021 m. gruodžio 15 d. pateiktą pasiūlymą dėl Direktyvos 2010/31/ES išdėstymo nauja redakcija⁸. Todėl, jei jis bus priimtas, tai turėtų atsispindėti tos direktyvos naujoje redakcijoje.
- Šio pasiūlymo 3 straipsnis turėtų būti laikomas pakeičiančiu 2021 m. liepos 14 d. pateikto pasiūlymo dėl Direktyvos 2012/27/ES išdėstymo nauja redakcija 4 straipsnio 1 dalį. Todėl, jei jis bus priimtas, tai turėtų atsispindėti tos direktyvos naujoje redakcijoje.

• **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Pasiūlymas dera su platesniu iniciatyvų rinkiniu, kuriuo siekiama didinti Sąjungos energetinį atsparumą ir pasirengti galimoms nepaprastosioms padėtimis, ypač su Komisijos pasiūlymais dėl pasirengimo įgyvendinti 55 proc. tikslą, visų pirma su Direktyvos (ES) 2018/2001 peržiūra ir Direktyvos 2010/31/ES bei Direktyvos 2012/27/ES išdėstymu nauja redakcija.

Atsižvelgdama į pastarojo meto geopolitinius pokyčius, 2022 m. kovo mėn. Komisija paskelbė komunikatą „REPowerEU“. Remdamasi komunikatu „REPowerEU“, Komisija paskelbė rekomendaciją dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų leidimų išdavimo paspartinimo kartu su gairėmis, kuriomis siekiama padėti valstybėms narėms paspartinti leidimų atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginiams išdavimą. Tai suteiks valstybėms narėms priemonių jau pradėti trumpinti paraiškų dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių patvirtinimo laiką ir tokiu būdu greitai reaguoti į precedento neturinčią energetikos krizę, kurią sukėlė dabartinė geopolitinė padėtis. Be to, Komisija pateikia šį pasiūlymą, siekdama užtikrinti, kad visoje Sąjungoje projektai būtų patvirtinami paprasčiau ir greičiau. Priėmus rekomendaciją ir teisės akto pasiūlymą, projektų vykdytojams ir investuotojams bus suteikta daugiau tikrumo, o valstybės narės jau turėtų siekti paspartinti leidimų išdavimą pagal rekomendaciją. Be to, greitas ir veiksmingas rekomendacijos įgyvendinimas gali būti labai

⁸ COM(2021) 802.

svarbus siekiant užtikrinti, kad valstybės narės vykdytų savo naujus įsipareigojimus pagal dabartinį pasiūlymą.

Pasiūlymu siekiama dar labiau supaprastinti įvairius atsinaujinančiųjų išteklių energijai taikomus leidimų išdavimo etapus, įskaitant galimo poveikio aplinkai vertinimą. Atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir aplinkos apsaugos politika siejamos glaudžiai tarpusavyje susijusių tikslų, nes jomis siekiama to paties bendro tikslo – švelninti klimato kaitą. Pasiūlymu didinama valstybių narių pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/42/EB⁹ atliktų planų ar programų poveikio aplinkai vertinimų svarba siekiant greitesnio atsinaujinančiųjų išteklių energijos diegimo, visų pirma nustatant atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamas vietas. Pasiūlyme taip pat numatytos specialios leidimų išdavimo procedūros atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams, vykdomiems atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamose vietose ir už jų ribų. Tokia sistema veiksmingai sujungiamas poreikis greitai ir paprastai patvirtinti daugumą projektų, kurie greičiausiai nesukels rizikos aplinkai, su aukšto lygio apsauga užtikrinant probleminių projektų kruopštesnį nagrinėjimą.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Pasiūlymas grindžiamas dviem teisiniais pagrindais:

– Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 194 straipsnio 2 dalimi¹⁰, kuria nustatomas teisinis pagrindas siūlyti priemonės naujoms ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos formoms plėtoti bei skatinti energijos vartojimo efektyvumą, o tai yra SESV 194 straipsnio 1 dalies c punkte nustatyti Sąjungos energetikos politikos tikslai;

– SESV 192 straipsnio 1 dalimi, kuria nustatomas teisinis pagrindas iš dalies pakeisti Sąjungos aplinkos srities *acquis* taikymą.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

ES veiksmų poreikis

Valstybės narės vienos negali pasiekti ekonomiškai efektyvaus, greito ir plataus masto tvarios atsinaujinančiųjų išteklių energijos diegimo, atitinkančio Europos žaliojo kurso ir komunikato „REPowerEU“ užmojus. Reikalingas ES požiūris, pagal kurį valstybės narės, turinčios skirtingus užmojus, būtų tinkamai skatinamos suderintai paspartinti energetikos pertvarką pereinant nuo tradicinės iškastinio kuro energetikos sistemos prie labiau integruotos ir efektyviai energiją vartojančios energetikos sistemos, pagrįstos atsinaujinančiųjų išteklių energija.

Atsižvelgiant į skirtingą valstybių narių energetikos politiką, labiau tikėtina, kad ES lygmens veiksmais, paremtais tvirta valdymo sistema, o ne vien nacionaliniais ar vietos lygmens veiksmais, bus pasiektas ES klimato tikslas ir užtikrintas reikiamas didesnis atsinaujinančiųjų energijos išteklių diegimas.

⁹ 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo.

¹⁰ OL C 326, 2012 10 26, p. 1.

Pagrindinė kliūtis investicijoms į atsinaujinančiųjų išteklių energiją ir su ja susijusią infrastruktūrą yra pernelyg ilgai trunkančios ir sudėtingos administracinės procedūros. Leidimų išdavimo trukmė ir sudėtingumas labai skiriasi valstybėse narėse ir taikant įvairias atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijas. Nors valstybės narės gali imtis veiksmų, kad pašalintų esamas kliūtis nacionaliniu lygmeniu, reikia suderinto Europos požiūrio į leidimų išdavimą ir administracinių procesų sutrumpinimą bei supaprastinimą, siekiant paspartinti būtiną atsinaujinančiųjų išteklių energijos diegimą. Tai savo ruožtu būtina, kad ES pasiektų savo 2030 m. klimato ir energetikos tikslus bei savo ilgalaikį poveikio klimatui neutralumo tikslą, taip pat palaipsniui panaikintų savo priklausomybę nuo Rusijos iškastinio kuro ir sumažintų energijos kainas. Atsižvelgiant į skirtingą valstybių narių energetikos politiką, prioritetus ir procedūras, taip pat į tai, kad reikia skubiai paspartinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos diegimą visose valstybėse narėse, tikėtina, kad reikiami tikslai bus pasiekti ES lygmens, o ne vien nacionaliniais ar vietos lygmens veiksmais.

Siekiant užtikrinti, kad valstybės narės prisidėtų prie ES lygmeniu nustatyto privalomo energijos vartojimo efektyvumo tikslo ir jis būtų pasiektas bendrai ir ekonomiškai efektyviu būdu, reikia imtis Sąjungos lygmens veiksmų. Sąjungos veiksmai papildys ir sustiprins nacionalinius ir vietos veiksmus, kuriais siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą.

ES pridėtinė vertė

ES veiksmais atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir energijos vartojimo efektyvumo srityse kuriama pridėtinė vertė, nes jie yra veiksmingesni ir efektyvesni už atskirų valstybių narių veiksmus, todėl išvengiama fragmentiško požiūrio ir suderintai sprendžiamas Europos energetikos sistemos pertvarkos klausimas.

Europos požiūris leidžia visoms valstybėms narėms visapusiškai išnaudoti savo galimybes ekonomiškai efektyviai naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, reikalingą Sąjungos klimato ir energetikos tikslams pasiekti, užtikrinant, kad atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos pajėgumai būtų sklandžiai naudojami visose valstybėse narėse.

2030 m. Sąjungos energetikos ir klimato tikslai yra kolektyviniai tikslai. Šiuo atžvilgiu dėl koordinuotos Sąjungos politikos atsiranda daugiau galimybių iki 2050 m. paversti Sąjungą neutralaus poveikio klimatui žemynu.

• Proporciningumo principas

Iniciatyva atitinka proporcingumo principą. Atsižvelgiant į precedento neturinčią geopolitinę padėtį, susidariusią dėl Rusijos invazijos į Ukrainą ir didelių energijos kainų, akivaizdu, kad reikia imtis suderintų ir skubių veiksmų, siekiant paspartinti atsinaujinančiųjų energijos išteklių diegimą. Atsižvelgiant į tai, kad būtina įgyvendinti 2030 m. klimato ir energetikos tikslus ir į Europos klimato teisės akte nustatytą poveikio klimatui neutralumo tikslą, taip pat į tai, kad reikia skubiai sumažinti Sąjungos energetinę priklausomybę ir energijos kainas, valstybėms narėms paliekamas balansas tarp įpareigojimų ir lankstumo, kaip pasiekti tikslus, laikomas tinkamu.

• Priemonės pasirinkimas

Šis pasiūlymas yra direktyva, kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, padidinamas Sąjungos 2030 m. atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslas ir sugriežtinamos su leidimais susijusios tos direktyvos nuostatos (15–17 straipsniai). Ja taip pat iš dalies keičiama Direktyva 2010/31/ES – skatinama saulės energijos įrenginius įrengti pastatuose, ir Direktyva 2012/27/ES – padidinamas Sąjungos 2030 m. energijos vartojimo efektyvumo tikslas. Direktyvos (ES) 2018/2001, Direktyvos 2012/27/ES ir Direktyvos 2010/31/ES keičiamos tik tiek, kiek

laikoma būtina siekiant nustatyti atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir energijos vartojimo efektyvumo tikslus, kurie atitiktų dabartinės neatidėliotinas aplinkybes, ir padidinti saulės energijos įrenginių pastatuose kiekį bei supaprastinti leidimų išdavimą, siekiant paspartinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos diegimą.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

• Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis

2022 m. sausio 18 d. Komisija paskelbė kvietimą teikti informaciją ir tris mėnesius trunkančias atviras viešas konsultacijas, kad surinktų suinteresuotųjų šalių atsiliepimus apie leidimų suteikimą atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams. Šios viešos konsultacijos vyko kartu su šiuo pasiūlymu rengiant gegužės 18 d. priimtą Komisijos rekomendaciją dėl leidimų išdavimo ir elektros energijos pirkimo sutarčių. Atsižvelgdama į tai, Komisija taip pat surengė aukšto lygio suinteresuotųjų šalių renginį ir du praktinius seminarus, kurių tikslas – aptarti esamas kliūtis ir įvairių valstybių narių leidimų išdavimo gerąją patirtį.

Atsižvelgdama į pasiūlymo, kuris pateikiamas reaguojant į Rusijos invazijos į Ukrainą sukeltą krizę, skubumą ir dėl to kylantį poreikį skubiai paspartinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos panaudojimą, Komisija remiasi šių konsultacijų rezultatais ir pagrindinių suinteresuotųjų šalių indėliu įvairiuose praktiniuose seminaruose, susitikimuose ir forumuose, visų pirma aukšto lygio konferencijoje dėl leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams ir elektros energijos pirkimo sutarčių bei dviejuose praktiniuose seminaruose dėl leidimų išdavimo, susijusio su modernizavimo projektais vėjo energijos ir hidroenergijos sektoriuose.

Suinteresuotųjų šalių nuomonių santrauka

Atvirų viešų konsultacijų metu buvo prašoma sužinoti dviejų suinteresuotųjų šalių grupių nuomonę apie leidimų išdavimą: valdžios institucijų ir projektų vykdytojų bei asociacijų.

Savo atsakymuose 7 iš 8 (87,5 proc.) valdžios institucijų nurodė vietos sausumoje arba jūroje trūkumą kaip pagrindinį iššūkį atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtrai jų jurisdikcijoje, po to – tinklo pajėgumų trūkumą (62,5 proc.), visuomenės pritarimo ir (arba) konflikto tarp viešųjų gėrybių trūkumą (50 proc.) ir procedūrų trukmę (50 proc.). Atsakydamos į klausimą apie pagrindines kliūtis, trukdančias atsinaujinančiųjų išteklių energijos perdirbimo projektų leidimams gauti, valdžios institucijos nurodė, kad koordinavimo sudėtingumas įvairiais valdžios ar administravimo lygmenimis yra pagrindinė kliūtis (75 proc.), toliau nurodė žmogiškųjų išteklių trūkumą (50 proc.) ir visuomenės pritarimo stoką arba konfliktą tarp viešųjų gėrybių (50 proc.).

Maždaug pusė projektų vykdytojų ir asociacijų (70/155) nurodė, kad administracinių procedūrų trukmė yra svarbiausia kliūtis, trukdanti įgyvendinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektus, o 62 atkreipė dėmesį į tinklų sujungimo problemas. Respondentai tarp svarbiausių kliūčių taip pat įvardijo nesuderinamumą su aplinkosaugos reglamentais (44) ir taikomų reikalavimų ar procedūrų sudėtingumą (35). Atsakymuose į atviro teksto klausimus respondentai pabrėžė erdvės planavimo svarbą, išreiškė paramą įvairiam erdvės naudojimui, pvz., žemės ūkio fotovoltinei technologijai, ir paragino įtraukti vietos gyventojus. Per viešas konsultacijas taip pat buvo aiškiai raginama nustatyti suderintus kriterijus, pagal kuriuos būtų nustatomos tinkamos projektų sritys.

Rengiant šį pasiūlymą buvo atsižvelgta į suinteresuotųjų šalių nuomones, pareikštas per atviras viešas konsultacijas ir praktinius seminarus.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Šis pasiūlymas grindžiamas tyrimo „RES Simplify“, kuriame išsamiai apžvelgiamos esamos kliūtys, susijusios su leidimų išdavimu, nacionaliniais veiklos rezultatų rodikliais ir geriausia patirtimi, susijusia su atsinaujinančiųjų išteklių energijos leidimų išdavimu, daugiausia dėmesio skiriant administracinėms kliūtims elektros energijos sektoriuje, rezultatais. Tyrimo tarpinė ataskaita skelbiama kartu su šios iniciatyvos ir Rekomendacijos dėl leidimų išdavimo procedūrų bei elektros energijos pirkimo sutarčių priėmimu. Šis pasiūlymas taip pat atspindi atitinkamų suinteresuotųjų šalių nuomonę, išreikštą konsultacijų metu.

- **Poveikio vertinimas**

Kadangi pasiūlymas yra politiškai jautrus ir skubus, nebuvo atliktas joks konkretus poveikio vertinimas.

Tačiau pirmiau minėtas tyrimas, atviros viešos konsultacijos ir su suinteresuotosiomis šalimis surengti išsamūs praktiniai seminarai, taip pat pačios Komisijos analizė suteikia svarių įžvalgų apie problemas, susijusias su planavimu ir leidimų išdavimu, taip pat apie jų sprendimo galimybes.

- **Pagrindinės teisės**

Dėl suderinamumo su Pagrindinių teisių chartija pažymėtina, kad svarbiausias šios peržiūros tikslas – padidinti energijos vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimą bei sumažinti išmetamą ŠESD kiekį, o tai visiškai atitinka Chartijos 37 straipsnį, pagal kurį aukšto lygio aplinkos apsauga ir aplinkos kokybės gerinimas turi būti integruoti į Sąjungos politiką ir užtikrinti pagal darnaus vystymosi principus.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Šiuo pasiūlymu iš dalies keičiama galiojanti direktyva dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, tad manoma, kad administracinis poveikis ir sąnaudos bus nedideli, nes dauguma būtinų struktūrų ir taisyklių jau sukurta. Valstybės narės patirs tam tikrų išlaidų, susijusių su naujo įpareigojimo nustatyti atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamas vietas įgyvendinimu, tačiau tikimasi, kad dėl bendro procedūrų supaprastinimo valstybės narės sutaupys daug lėšų. Papildomas sąnaudas, susijusias su didesniu atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslu ES, atvers kita ekonominė, aplinkosaugos ir socialinė nauda, pvz., didesnis tiekimo saugumas pakeičiant iš trečiųjų šalių importuojamą iškastinį kurą ir didesnis atsparumas išorės poveikiui, kartu prisidedant prie anglies dioksido absorbavimo ir mažinant oro taršą. Dėl pasiūlymo jokių papildomų išlaidų iš ES biudžeto nebus patirta.

Kalbant apie Direktyvos dėl energijos vartojimo efektyvumo ir Direktyvos dėl pastatų energinio naudingumo pakeitimą, šis pasiūlymas neturi jokio poveikio ES biudžetui. Kalbant apie valstybių narių sąnaudas, šiuo pasiūlymu iš dalies keičiamos galiojančios direktyvos ir iš esmės remiamasi jau galiojančiomis struktūromis bei taisyklėmis, ypač atsižvelgiant į naujas nuostatas, pateiktas pasiūlymuose dėl abiejų direktyvų išdėstymo nauja redakcija. Valstybės narės patirs tam tikrų sąnaudų įgyvendindamos papildomas priemones, kuriomis būtų prisidedama prie siekiamų tikslų ir naujo įpareigojimo pastatų atžvilgiu, tačiau tikimasi, kad dėl jų namų ūkiai ir įmonės sutaupys daug lėšų.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Teisės aktų leidėjams priėmus šią iš dalies keičiančią direktyvą, perkėlimo į nacionalinę teisę laikotarpiu Komisija imsis šių veiksmų, kad palengvintų jos perkėlimą į nacionalinę teisę:

- organizuos susitikimus su valstybių narių ekspertais, atsakingais už įvairių dalių perkėlimą į nacionalinę teisę, siekdama aptarti, kaip jas perkelti ir išsklaidyti abėjones, – kaip suderintus veiksmus dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos (CA-RES), suderintus veiksmus dėl Pastatų energetinio naudingumo direktyvos (CA-EPBD) ir suderintus veiksmus dėl Energijos vartojimo efektyvumo direktyvos (CA-EED) arba komiteto formatu;
- bus pasirengusi dalyvauti dvišaliuose susitikimuose ir pokalbiuose su valstybėmis narėmis, iškilus konkrečiam klausimui dėl direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę.

Pasibaigus perkėlimo terminams, Komisija atliks išsamų vertinimą, ar valstybės narės visiškai ir teisingai perkėlė direktyvą į nacionalinę teisę.

Reglamentu (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo nustatyta integruota energetikos ir klimato srities planavimo, stebėsenos ir ataskaitų teikimo sistema, kurią taikant būtų galima stebėti pažangą siekiant klimato ir energetikos tikslų, laikantis Paryžiaus susitarime nustatytų skaidrumo reikalavimų. Valstybės narės iki 2019 m. pabaigos turėjo pateikti Komisijai savo integruotus nacionalinius energetikos ir klimato srities veiksmų planus, apimančius penkis 2021–2030 m. laikotarpio energetikos sąjungos aspektus. Nuo 2023 m. valstybės narės kas dvejus metus turi pranešti apie pažangą, padarytą įgyvendinant planus, be to, iki 2023 m. birželio 30 d. jos turi pranešti Komisijai apie savo planų atnaujinimo projektus, o galutinai atnaujintus planus pateikti iki 2024 m. birželio 30 d. Šiuo pasiūlymu nebus sukurta nauja planavimo ir ataskaitų teikimo sistema, tačiau bus taikoma esama planavimo ir ataskaitų teikimo sistema pagal Reglamentą (ES) 2018/1999. Atliekant būsimą Valdymo reglamento peržiūrą būtų suteikta galimybė konsoliduoti šiuos ataskaitų teikimo reikalavimus.

- **Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)**

Europos Teisingumo Teismui priėmus sprendimą byloje Komisija prieš Belgiją (byla C-543/17), valstybės narės kartu su pranešimais apie perkėlimo į nacionalinę teisę priemones turi pateikti pakankamai aiškią ir tikslią informaciją, nurodydamos, kokiomis nacionalinės teisės aktų nuostatomis perkeliama konkretė direktyvos nuostata. Tokia informacija turi būti susijusi su kiekvienu įpareigojimu, o ne pateikta tik straipsnio lygmeniu. Jei valstybės narės laikytųsi šio įpareigojimo, joms iš esmės nereikėtų siųsti Komisijai papildomų aiškinamųjų dokumentų apie perkėlimą į nacionalinę teisę.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Pagrindinės nuostatos, kuriomis daromi esminiai Direktyvos (ES) 2018/2001, Direktyvos 2012/27/ES ir Direktyvos 2010/31/ES pakeitimai arba įrašomi nauji elementai:

1 straipsnio 1 dalimi Direktyvos (ES) 2018/2001 2 straipsnis papildomas nauja atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamos vietos apibrėžtimi.

1 straipsnio 2 dalimi iš dalies keičiama Direktyvos (ES) 2018/2001 3 straipsnio 1 dalis padidinant Sąjungos atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslą iki 45 proc. Šiuo straipsniu anuluojamas Direktyvos (ES) 2018/2001 3 straipsnio 1 dalies pakeitimas, įtrauktas į 2021 m. liepos 14 d. priimtą pasiūlymą iš dalies pakeisti Direktyvą (ES) 2018/2001¹¹.

¹¹ COM(2021) 557.

1 straipsnio 3 dalimi į 15 straipsnį įtraukiama nauja 2a dalis, kurioje reikalaujama, kad valstybės narės skatintų naujų atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų bandymus taikant tinkamas apsaugos priemones.

1 straipsnio 4 dalimi įtraukiamas naujas 15b straipsnis dėl valstybių narių įpareigojimo nustatyti sausumos ir jūros vietas, būtinas atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos įrenginiams įrengti, kad jos užtikrintų savo nacionalinį įnašą siekiant 2030 m. atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslo.

1 straipsnio 5 dalimi įtraukiamas naujas 15c straipsnis dėl valstybių narių įpareigojimo patvirtinti planą ar planus, kuriuose būtų nustatytos atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamos vietos, kurios itin tinka atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos įrenginiams įrengti.

1 straipsnio 6 dalimi pakeičiamas Direktyvos (ES) 2018/2001 16 straipsnis, kuriuo išplečiama leidimų išdavimo taikymo sritis, paaiškinama leidimų išdavimo proceso pradžia ir prašoma taikyti skubiausias administracines bei teismines procedūras, kuriomis galima pasinaudoti nagrinėjant paraiškas dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų.

1 straipsnio 7 dalimi įtraukiamas naujas 16a straipsnis, kuriuo reglamentuojamas leidimų išdavimas projektams, vykdomiems atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamose vietose.

1 straipsnio 8 dalimi įtraukiamas naujas 16b straipsnis, kuriuo reglamentuojamas leidimų išdavimas projektams, vykdomiems už atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamų vietų ribų.

1 straipsnio 9 dalimi įtraukiamas naujas 16c straipsnis, kuriuo reglamentuojamas leidimų išdavimas saulės energijos įrenginiams įrengti dirbtinėse struktūrose.

1 straipsnio 10 dalimi įtraukiamas naujas 16d straipsnis, kuriuo siekiama užtikrinti, kad atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos įrenginiai, jų prijungimas prie tinklo, susijęs tinklas arba kaupimo įrenginiai konkrečiais tikslais būtų laikomi viršesnio viešojo intereso.

2 straipsniu į Direktyvą 2010/31/ES įtraukiamas naujas 9a straipsnis dėl valstybių narių pareigos užtikrinti, kad nauji pastatai būtų paruošti naudoti saulės energiją ir juose įrengti saulės energijos įrenginius. Į šį naują 9a straipsnį turėtų būti atsižvelgta Direktyvoje 2010/31/ES, išdėstytoje nauja redakcija, dėl kurios 2021 m. gruodžio 15 d. Komisija pateikė pasiūlymą¹².

3 straipsniu iš dalies keičiamas Direktyvos 2012/27/ES 3 straipsnis, siekiant padidinti Sąjungos energijos vartojimo efektyvumo tikslą. Šiuo daliniu pakeitimu turėtų būti pakeistas Direktyvos 2012/27/ES, išdėstytos nauja redakcija, 4 straipsnio 1 dalies pakeitimas, dėl kurios 2021 m. liepos 4 d. Komisija pateikė pasiūlymą¹³.

4 straipsnis yra susijęs su perkėlimu į nacionalinę teisę.

5 straipsnis yra susijęs su įsigaliojimu.

6 straipsnis yra susijęs su adresatais.

¹² COM(2021) 802.

¹³ COM(2021) 558.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, Direktyva 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo ir Direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį ir 194 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹⁴,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę¹⁵,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) atsižvelgiant į Europos žaliąjį kursą¹⁶, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/1119¹⁷ nustatytas Sąjungos tikslas iki 2050 m. neutralizuoti poveikį klimatui, taip pat tikslas iki 2030 m. 55 proc. sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį. Tam reikia pertvarkyti energetikos sistemą ir gerokai padidinti atsinaujinančiųjų energijos išteklių dalį integruotoje energetikos sistemoje;
- (2) atsinaujinančiųjų išteklių energija atlieka esminį vaidmenį įgyvendinant šiuos tikslus, nes energetikos sektoriuje šiuo metu išmetama daugiau kaip 75 proc. viso Sąjungoje išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio. Atsinaujinančiųjų išteklių energija ne tik padeda mažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, bet ir spręsti su aplinka susijusias problemas, tokias kaip biologinės įvairovės nykimas, bei mažinti taršą laikantis Nulinės taršos veiksmų plano tikslų;
- (3) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2018/2001¹⁸ nustatytas privalomas Sąjungos tikslas pasiekti, kad iki 2030 m. atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalis sudarytų bent 32 proc. Sąjungos bendrojo galutinio energijos suvartojimo. Pagal

¹⁴ OL C , , p. .

¹⁵ OL C , , p. .

¹⁶ Komisijos komunikatas „Europos žaliasis kursas“, COM(2019) 640 *final*.

¹⁷ 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas), OL L 243, 2021 7 9, p. 1.

¹⁸ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (OL L 328, 2018 12 21, p. 82).

Klimato politikos tikslo įgyvendinimo planą¹⁹, kad būtų pasiektas Sąjungos išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo tikslas, iki 2030 m. 40 proc. bendrojo galutinio energijos suvartojimo turi sudaryti atsinaujinančiųjų išteklių energija²⁰. Atsižvelgdama į tai, 2021 m. liepos mėn. priimtame Europos žaliojo kurso įgyvendinimo dokumentų rinkinyje Komisija pasiūlė iki 2030 m. padvigubinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalį energijos rūšių derinyje, palyginti su 2020 m., kad ji pasiektų bent 40 proc. Komunikate „REPowerEU“²¹ išdėstytas planas, kuriuo siekiama, kad ES taptų nepriklausoma nuo Rusijos iškastinio kuro gerokai iki šio dešimtmečio pabaigos. Komunikate numatomas vėjo ir saulės energijos diegimo paankstinimas, vidutinės diegimo normos padidinimas, taip pat papildomi pajėgumai iki 2030 m., kad būtų galima gaminti daugiau vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių. Jame taip pat teisėkūros institucijos raginamos apsvarstyti didesnius arba ankstesnius atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslus. Atsižvelgiant į tai, tikslinga Sąjungos atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslą padidinti iki 45 proc., kad būtų galima gerokai paspartinti dabartinį atsinaujinančiųjų išteklių naudojimo tempą, taip pasiekiant greitesnio laipsniško ES priklausomybės panaikinimo, didinant įperkamos, saugios ir tvarios energijos prieinamumą Sąjungoje;

- (4) viena iš pagrindinių kliūčių investicijoms į atsinaujinančiuosius energijos išteklius ir su jais susijusią infrastruktūrą yra pernelyg ilgai trunkančios administracinės procedūros. Šios kliūtys apima atrankos ir administracinių leidimų projektams taikomų taisyklių sudėtingumą, projektų poveikio aplinkai vertinimo sudėtingumą ir trukmę, prijungimo prie tinklo problemas, apribojimus dėl technologijų specifikacijų tikslinimo leidimų išdavimo procese arba leidimus išduodančių institucijų ar tinklo operatorių personalo klausimus. Siekiant paspartinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų įgyvendinimą, būtina priimti taisykles, kuriomis būtų supaprastintas ir sutrumpintas leidimų išdavimas;
- (5) siekiant supaprastinti leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginiams administracines procedūras, Direktyva (ES) 2018/2001 supaprastinami reikalavimai – nustatomos taisyklės dėl leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams administracinės dalies organizavimo ir ilgiausios trukmės, apimant visus atitinkamus administracinius leidimus statyti, modernizuoti ir eksploatuoti įrenginius, taip pat dėl jų prijungimo prie tinklo;
- (6) siekiant užtikrinti, kad iki 2030 m. Sąjunga pasiektų plataus užmojo klimato ir energetikos tikslus, o iki 2050 m. – poveikio klimatui neutralumo tikslą, būtina dar labiau koordinuotai ir suderintai supaprastinti ir sutrumpinti administracinius leidimų išdavimo procesus, kartu atsižvelgiant į Europos žaliojo kurso principą nepakenkti. Nustačius trumpesnius ir aiškius sprendimų, kuriuos turi priimti institucijos, kompetentingos išduoti leidimą atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginiams remiantis išsamia paraiška, priėmimo terminus, bus paspartintas atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų įgyvendinimas. Tačiau tikslinga atskirti projektus, vykdomus tose vietose, kurios yra itin tinkamos atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams įgyvendinti ir kurių terminai gali būti labai sutrumpinti (atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamose vietose), ir projektus, vykdomus už tų vietų ribų;

¹⁹ 2020 m. rugsėjo 17 d. Komisijos komunikatas „Platesnis Europos 2030 m. klimato srities užmojis. Investavimas į neutralaus poveikio klimatui ateitį žmonių labui“, COM(2020) 562 *final*.

²⁰ Komisijos komunikato COM(2020) 562 3 punktas.

²¹ „REPowerEU“: bendri Europos veiksmai įperkamesnei energijai bei saugesnei ir tvaresnei energetikai užtikrinti, COM(2022) 108 *final* (komunikatas „REPowerEU“).

- (7) kai kurie dažniausiai pasitaikantys klausimai, su kuriais susiduria atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų plėtotėjai, yra susiję su nacionaliniu arba regioniniu lygmeniu nustatytomis procedūromis siūlomų projektų poveikiui aplinkai įvertinti. Todėl tikslinga supaprastinti tam tikrus su aplinka susijusius atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų leidimų išdavimo aspektus;
- (8) spartesnis atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų įgyvendinimas galėtų būti paremtas valstybių narių vykdomu strateginiu planavimu. Valstybės narės turėtų nustatyti sausumos ir jūros vietas, kurių reikia atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos įrenginiams įrengti, kad jos pasiektų savo nacionalinį įnašą siekiant Direktyvos (ES) 2018/2001 3 straipsnio 1 dalyje nustatyto persvarstyto 2030 m. atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslo. Tokios vietos turėtų atitikti jų numatomas trajektorijas bei bendrą planuojamą įrenginių galią ir turėtų būti nustatytos pagal konkrečias atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijas, numatytas valstybių narių pagal Reglamento (ES) 2018/1999 14 straipsnį atnaujintuose nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose. Nustatant reikiamas sausumos ir jūros vietas reikėtų atsižvelgti į atsinaujinančiųjų išteklių energijos prieinamumą bei atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos naudojant įvairias technologijas potencialą tose sausumos ir jūros vietose, numatomą bendrą energijos poreikį ir jos poreikį skirtinguose valstybės narės regionuose, taip pat atitinkamos tinklo infrastruktūros, kaupimo ir kitų lankstumo priemonių prieinamumą, atsižvelgiant į pajėgumus, kurių reikia vis didesniai atsinaujinančiųjų išteklių energijos kiekiui patenkinti;
- (9) nustatydamos atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamas vietas, diferencijuodamos jas pagal technologijas, valstybės narės turėtų rinktis tokias vietas, kurios itin tinka atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams plėtoti ir kuriose nesitikima, kad konkrečios rūšies atsinaujinančiųjų išteklių energijos diegimas darys didelį poveikį aplinkai. Nustatydamos atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamas vietas valstybės narės turėtų kiek įmanoma vengti saugomų teritorijų ir apsvarstyti jų atkūrimo planus. Valstybės narės gali nustatyti atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamas vietas, skirtas konkrečiai vienos ar kelių rūšių atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginiams, ir turėtų nurodyti, kokios rūšies ar rūšių atsinaujinančiųjų išteklių energija gali būti gaminama kiekvienoje tokioje tinkamoje vietoje;
- (10) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2001/42/EB²² nustatyta, kad poveikio aplinkai vertinimai yra svarbi priemonė, kuria užtikrinama, jog rengiant ir priimant planus bei programas būtų atsižvelgiama į aplinkos apsaugos aspektus. Nustatydamos atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamas vietas, valstybės narės turėtų parengti planą ar planus, kuriuose būtų nustatytos tos vietos ir projektams, vykdomiems kiekvienoje iš tokių tinkamų vietų, taikomos taisyklės bei poveikio švelninimo priemonės. Valstybės narės gali parengti vieną bendrą planą, apimančią visas atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamas vietas ir technologijas, arba konkrečioms technologijoms skirtus planus, kuriuose būtų nurodyta viena ar daugiau atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamų vietų. Kiekvieno plano poveikio aplinkai vertinimas turėtų būti atliekamas pagal Direktyvoje 2001/42/EB nustatytas sąlygas, siekiant įvertinti kiekvienos atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijos poveikį tame plane nurodytoms atitinkamoms vietoms. Šiuo tikslu atlikus poveikio

²² 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo.

aplinkai vertinimą pagal Direktyvą 2001/42/EB, valstybės narės galėtų taikyti labiau integruotą ir našesnę požiūrį į planavimą ir atsižvelgti į aplinkosaugos aspektus ankstyvame planavimo proceso etape strateginiu lygmeniu. Tai padėtų paspartinti ir supaprastinti įvairių atsinaujinančiųjų išteklių energijos diegimą, kartu kuo labiau sumažinant neigiamą šių projektų poveikį aplinkai;

- (11) priėmusios planą ar planus, kuriuose nurodomos atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamos vietos, valstybės narės turėtų atlikti planų ir programų įgyvendinimo reikšmingų pasekmių aplinkai monitoringą, kad, *inter alia*, laiku nustatytų nenumatytas neigiamas pasekmes ir galėtų imtis tinkamų veiksmų, reikalingų susidariusiai padėčiai ištaisyti, kaip nurodyta Direktyvoje 2001/42/EB;
- (12) prireikus ir toliau taikomos Jungtinių Tautų Europos ekonominės komisijos (UNECE) Konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais²³ (toliau – Orhuso konvencija) nuostatos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais, visų pirma nuostatos dėl visuomenės dalyvavimo ir teisės kreiptis į teismus;
- (13) nustatant atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamas vietas turėtų būti siekiama užtikrinti, kad atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos šiose vietose, įskaitant jau esamus atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginius, būsimus atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginius už tokių vietų ribų ir bendradarbiavimo mechanizmus, pakaktų užtikrinti valstybių narių įnašą siekiant Direktyvos (ES) 2018/2001 3 straipsnio 1 dalyje nustatyto Sąjungos atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslo;
- (14) atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams, kurie atitinka valstybių narių parengtame plane ar planuose nustatytas taisykles ir priemones, turėtų būti taikoma prielaida, kad nustatytose atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamose vietose jie reikšmingo poveikio aplinkai nedaro. Todėl reikėtų netaikyti reikalavimo atlikti konkretų poveikio aplinkai vertinimą projekto lygmeniu, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2011/92/ES²⁴, išskyrus projektus, kurie gali turėti reikšmingą poveikį aplinkai kitoje valstybėje narėje arba kai valstybė narė, kuri gali patirti didelį poveikį, to prašo. Įpareigojimai pagal 1991 m. vasario 25 d. UNECE Espo konvenciją dėl poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste turėtų būti toliau taikomi valstybėms narėms, kuriose projektas gali turėti didelį tarpvalstybinį poveikį trečiojoje valstybėje;
- (15) nustatant atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamas vietas turėtų būti sudarytos sąlygos atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginiams, jų prijungimui prie tinklo ir tose vietose esantiems energijos kaupimo įrenginiams taikyti nuspėjamas sąlygas ir supaprastintas administracines procedūras. Visų pirma projektams, vykdomiems atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamose vietose, turėtų būti taikomos paspartintos administracinės procedūros, įskaitant nebylųjį pritarimą, jei kompetentinga institucija iki nustatyto termino neatlieka atitinkamo administracinio veiksmo, išskyrus atvejus, kai turi būti atliktas konkretaus projekto poveikio aplinkai

²³ 2005 m. vasario 17 d. Tarybos sprendimas 2005/370/EB dėl Konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 124, 2005 5 17, p. 1).

²⁴ 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo.

vertinimas. Šiems projektams taip pat turėtų būti taikomi aiškiai nustatyti terminai, o jų plėtotojams turėtų būti suteiktas teisinis tikrumas dėl numatomų procedūros rezultatų. Gavusios paraišką dėl projektų vykdymo atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamose vietose, valstybės narės turėtų greitai jas patikrinti, siekdamos nustatyti, ar, atsižvelgiant į geografinės vietovės, kurioje jie yra vykdomi, aplinkos pažeidžiamumą, yra didelė tikimybė, kad kuris nors iš tokių projektų gali padaryti didelį nenumatytą neigiamą poveikį, kuris nebuvo nustatytas pagal Direktyvą 2001/42/EB atliekant plano ar planų, kuriuo nustatytos atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamos vietos, poveikio aplinkai vertinimą. Tokio tikrinimo proceso pabaigoje visi projektai atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamose vietose turėtų būti laikomi patvirtintais. Tik tuo atveju, jei valstybės narės turi aiškių įrodymų, leidžiančių manyti, kad konkretus projektas gali padaryti didelį nenumatytą neigiamą poveikį, jos, motyvuodamos savo sprendimą, turėtų atlikti tokio projekto poveikio aplinkai vertinimą pagal Direktyvą 2011/92/EB ir, kai tinkama, pagal Direktyvą 92/43/EEB²⁵. Atsižvelgiant į poreikį paspartinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos diegimą, toks vertinimas turėtų būti atliktas per šešis mėnesius;

- (16) atsižvelgiant į tai, kad reikia paspartinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos diegimą, atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamų vietų nustatymas neturėtų trukdyti įgyvendinti esamus ir būsimus atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektus visose atsinaujinančiųjų išteklių energijos diegimui prieinamose vietose. Tokiems projektams ir toliau turėtų būti taikomas įpareigojimas atlikti specialų poveikio aplinkai vertinimą pagal Direktyvą 2001/92/ES ir jiems turėtų būti taikoma tvarka, numatyta atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams, vykdomiems už tinkamų vietų ribų. Siekiant paspartinti leidimų išdavimą tiek, kiek reikia Direktyvoje (ES) 2018/2001 nustatytam atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslui pasiekti, taip pat turėtų būti supaprastintos procedūros, taikomos projektams, esantiems už tinkamų vietų ribų, nustatant aiškius ilgiausius terminus visiems procedūros etapams, įskaitant atskirus kiekvieno projekto poveikio aplinkai vertinimus;
- (17) atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti naudojamas sausumos ar jūros erdves išnaudojant keliomis paskirtimis (pvz., maisto gamybai, gamtos apsaugai ar atkūrimui), sumažėja sausumos ir jūros naudojimo apribojimų. Todėl erdvės planavimas yra svarbi priemonė, padedanti ankstyvame etape nustatyti bei valdyti sausumos ir jūros naudojimo sąveiką. Valstybės narės turėtų ištirti ir sudaryti palankesnes sąlygas daugialypiam nustatytų vietų naudojimui pagal patvirtintas erdvės planavimo priemones;
- (18) statant ir eksploatuojant atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginius gali būti retkarčiais žudomi arba trikdomi paukščiai ir kitos saugomos rūšys pagal Direktyvą 92/43/EEB arba Direktyvą 2009/147/EB²⁶. Tačiau toks žudymas ar trikdymas pagal šias direktyvas nebus laikomas tyčiniu, jei projekto statybos ir eksploatavimo metu buvo imtasi tinkamų poveikio švelninimo priemonių, kuriomis siekiama išvengti susidūrimų arba užkirsti kelią trikdymui, ir jei vykdoma tinkama tokių priemonių veiksmingumo stebėseną, atsižvelgiant į surinktą informaciją, imamasi papildomų priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad nėra didelio neigiamo poveikio atitinkamų rūšių populiacijai;

²⁵ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22).

²⁶ 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7).

- (19) be naujų atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių statybos, esamų atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių modernizavimas teikia daug galimybių prisidėti prie atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslų įgyvendinimo. Kadangi paprastai esami atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginiai įrengti vietose, turinčiose didelį atsinaujinančiųjų išteklių energijos potencialą, modernizuojant galima užtikrinti tolesnį šių vietų naudojimą ir kartu sumažinti poreikį nustatyti naujas vietas atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams. Modernizavimas turi ir kitą naudą, pvz., esamą prijungimą prie tinklo, tikėtiną didesnę visuomenės pritarimą ir žinias apie poveikį aplinkai. Atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių modernizavimas reiškia esamų projektų įvairaus masto pakeitimus arba išplėtimą. Atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių modernizavimo projektų leidimų išdavimas, įskaitant poveikio aplinkai vertinimą ir tikrinimą, turėtų apsiriboti numatomu pakeitimo ar išplėtimo poveikiu, palyginti su pradiniu projektu;
- (20) Direktyva (ES) 2018/2001 nustatomas supaprastintas su modernizavimu susijusių leidimų išdavimas. Siekiant reaguoti į didėjančią poreikį modernizuoti esamus atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginius ir visapusiškai pasinaudoti jų teikiama nauda, tikslinga nustatyti dar trumpesnę atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių, esančių tinkamose vietose, modernizavimo procedūrą, įskaitant trumpesnę tikrinimo procedūrą. Siekiant modernizuoti esamus atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginius, esančius už tinkamų vietų ribų, valstybės narės turėtų užtikrinti supaprastintą ir greitą leidimų išdavimą, kuris neturėtų būti ilgesnis kaip vieni metai, kartu atsižvelgdamos į Europos žaliojo kurso principą nepakenkti;
- (21) saulės energijos įrenginių įrengimas ir susijusių energijos kaupimo įrenginių įrengimas toje pačioje vietoje bei jų prijungimas prie tinklo esamose ar būsimose konstrukcijose, sukurtose kitiems tikslams nei saulės energijos gamyba, išskyrus dirbtinius vandens paviršius, pavyzdžiui, ant stogų, stovėjimo aikštelėse, keliuose ir geležinkeluose, paprastai nekelia susirūpinimo dėl konkuruojančio erdvės naudojimo ar poveikio aplinkai. Todėl šiems įrenginiams gali būti taikomos trumpesnės leidimų išdavimo procedūros;
- (22) atsinaujinančiųjų išteklių energija yra labai svarbi kovojant su klimato kaita, mažinant energijos kainas, mažinant Sąjungos priklausomybę nuo iškastinio kuro ir užtikrinant Sąjungos tiekimo saugumą. Atitinkamų Sąjungos aplinkos teisės aktų tikslais kiekvienu konkrečiu atveju atlikdamos būtinus vertinimus, kuriais siekiama nustatyti, ar atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti skirtas įrenginys, jo prijungimas prie tinklo, susijęs tinklas arba energijos kaupimo įrenginiai konkrečiu atveju atitinka viršesnį viešąjį interesą, valstybės narės turėtų daryti prielaidą, kad šie įrenginiai ir su jais susijusi infrastruktūra atitinka viršesnį viešąjį interesą ir prisideda prie visuomenės sveikatos bei saugos, išskyrus atvejus, kai yra aiškių įrodymų, kad šie projektai daro didelį neigiamą poveikį aplinkai, kurio negalima sušvelninti ar kompensuoti. Jei tokie įrenginiai būtų laikomi atitinkančiais viršesnį viešąjį interesą ir prisidedančiais prie visuomenės sveikatos bei saugos, būtų galima taikyti supaprastintą tokių projektų vertinimą;
- (23) siekdama užtikrinti sklandų ir veiksmingą šios direktyvos nuostatų įgyvendinimą, Komisija remia valstybes nares, pasitelkdama techninės paramos priemonę²⁷, pagal kurią teikiama specialiai pritaikyta techninė ekspertinė patirtis, kad būtų galima rengti

²⁷ 2021 m. vasario 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/240, kuriuo nustatoma techninės paramos priemonė.

ir įgyvendinti reformas, įskaitant tokias, kuriomis didinamas atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimas, skatinama geresnė energetikos sistemos integracija, nustatomos konkrečios vietos, kurios yra itin tinkamos atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos įrenginiams įrengti, ir supaprastinama leidimų atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginiams išdavimo sistema. Techninė parama apima, pavyzdžiui, administracinių gebėjimų stiprinimą, teisės aktų sistemų suderinimą ir dalijimąsi susijusia geriausia patirtimi;

- (24) todėl Direktyva (ES) 2018/2001 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeista;
- (25) būtina skubiai sumažinti pastatų priklausomybę nuo iškastinio kuro ir paspartinti pastangas mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro bei elektrifikuoti jų energijos vartojimą. Siekiant sudaryti sąlygas ekonomiškai efektyviai diegti saulės energijos technologijas vėlesniame etape, visi nauji pastatai turėtų būti pritaikyti saulės energijai, t. y. suprojektuoti taip, kad būtų optimizuotas saulės energijos gamybos potencialas, atsižvelgiant į objekto saulės apšvietą, kad būtų galima veiksmingai diegti saulės energijos technologijas be brangiai kainuojančių struktūrinių pokyčių. Be to, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad naujuose gyvenamuosiuose ir negyvenamuosiuose pastatuose bei esamuose negyvenamuosiuose pastatuose būtų įrengti tinkami saulės energijos įrenginiai. Plataus masto saulės energijos diegimas pastatuose labai padėtų veiksmingiau apsaugoti vartotojus nuo didėjančių ir nepastovių iškastinio kuro kainų, sumažintų pažeidžiamų piliečių patiriamą didelių energijos sąnaudų poveikį bei suteiktų didesnę naudą aplinkai, ekonomikai ir visuomenei. Siekiant veiksmingai išnaudoti saulės energijos įrenginių potencialą pastatuose, valstybės narės turėtų nustatyti saulės energijos įrenginių įrengimo pastatuose įgyvendinimo kriterijus ir galimas išimtis, atsižvelgdamos į įvertintą saulės energijos įrenginių techninį ir ekonominį potencialą bei pastatų, kuriems taikomas šis įpareigojimas, charakteristikas;
- (26) todėl Direktyva 2010/31/ES turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeista;
- (27) energijos vartojimo efektyvumas yra pagrindinė veiksmų sritis, be kurios neįmanoma užtikrinti nepriklausomybės nuo iškastinio kuro ir energijos importo iš Rusijos bei visiško Sąjungos ekonomikos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo. Remiantis būtinybe pasinaudoti ekonomiškai efektyvaus energijos taupymo galimybėmis buvo parengta dabartinė Sąjungos energijos vartojimo efektyvumo politika. 2018 m. gruodžio mėn. į dokumentų rinkinį „Švari energija visiems europiečiams“ įtrauktas naujas pagrindinis Sąjungos 2030 m. energijos vartojimo efektyvumo tikslas – bent 32,5 proc. (palyginti su numatytu energijos suvartojimu 2030 m.); Siekiant padidinti nepriklausomybę ir atsparumą bei pasiekti platesnius klimato srities užmojus, energijos vartojimo efektyvumas turėtų toliau būti didinamas bent iki 39 proc. galutinės energijos ir 41,5 proc. pirminės energijos atveju, remiantis 2007 m. atskaitos scenarijaus 2030 m. projekcijomis;
- (28) tačiau pasikeitus Eurostato energijos balanso skaičiavimo metodikai ir patobulinus projekcijų modeliavimą reikia pakeisti bazinį scenarijų. Todėl, remiantis tuo pačiu metodu tikslui nustatyti, t. y. lyginant jį su ateities bazinio scenarijaus prognozėmis, Sąjungos 2030 m. energijos vartojimo efektyvumo tikslo užmojis turėtų būti nustatytas lyginant jį su 2020 m. atskaitos scenarijaus 2030 m. prognozėmis, atspindinčiomis NEKSVP nurodytus nacionalinius įnašus. Remiantis tuo atnaujintu baziniu scenarijumi, Sąjungai savo energijos vartojimo efektyvumo užmojų reikės padidinti dar bent 13 proc. 2030 m., palyginti su pastangomis, kurių reikėtų pagal 2020 m. atskaitos

scenarijų. Šis naujasis Sąjungos tikslų užmojo lygio raiškos būdas neturi poveikio faktiniam reikiamų pastangų lygiui;

- (29) todėl Direktyva 2012/27/ES turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeista;
- (30) kadangi šios direktyvos tikslas, t. y. sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, energetinę priklausomybę ir energijos kainas, valstybės narės pačios negali deramai pasiekti, o dėl siūlomo veiksmo masto to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;
- (31) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų²⁸ valstybės narės įsipareigojo pagrįstais atvejais prie pranešimų apie perkėlimo į nacionalinę teisę priemonės pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos direktyvos sudedamųjų dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos. Šios direktyvos atveju teisės aktų leidėjas laikosi nuomonės, kad tokių dokumentų perdavimas yra pagrįstas, visų pirma atsižvelgiant į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimą byloje Komisija prieš Belgiją²⁹ (byla C-543/17),

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos (ES) 2018/2001 pakeitimai

Direktyva (ES) 2018/2001 iš dalies keičiama taip:

- (1) 2 straipsnis papildomas šiuo punktu:
- „9a) atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkama vieta – konkreti sausumoje ar jūroje esanti vieta, kurią valstybė narė pripažino itin tinkama energijos gamybos iš atsinaujinančiųjų išteklių įrenginiams, išskyrus biomasę deginančius įrenginius, įrengti.“
- (2) 3 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:
- „1. Valstybės narės kolektyviai užtikrina, kad Sąjungos bendrojo galutinio energijos suvartojimo procentinė dalis, kurią sudaro atsinaujinančiųjų išteklių energija, 2030 m. būtų bent 45 %.“
- (3) 15 straipsnyje įterpiama ši 2a dalis:
- „2a. Valstybės narės skatina ribotą laikotarpį vykdyti bandomuosius projektus, kad realiomis sąlygomis būtų išbandytos naujos atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijos; jie vykdomi laikantis taikytinų ES teisės aktų, imantis tinkamų apsaugos priemonių saugiam elektros energijos sistemos veikimui užtikrinti ir neproporcingam poveikiui vidaus rinkos veikimui išvengti ir prižiūrint kompetentingoms institucijoms.“
- (4) Įterpiamas šis 15b straipsnis:

²⁸ OL C 369, 2011 12 17, p. 14.

²⁹ 2019 m. liepos 8 d. Teisingumo Teismo sprendimas Komisija prieš Belgiją, C-543/17, ECLI: ES: C:2019:573.

„15b straipsnis

Nacionaliniams įnašams į 2030 m. AEI tikslą užtikrinti reikiamų vietų nustatymas

- (1) Ne vėliau kaip [vieni metai po įsigaliojimo] valstybės narės nustato sausumos ir jūros vietas, būtinas atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos įrenginiams įrengti, kad būtų užtikrinti jų nacionaliniai įnašai į šios direktyvos 3 straipsnyje nustatytą 2030 m. atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslą. Tokios vietos turi atitikti valstybių narių nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose, atnaujintuose pagal Reglamento (ES) 2018/1999 14 straipsnį, nustatytas numatomas trajektorijas ir bendrą planuojamą įrengtąją galią pagal atskiras atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos technologijas.
- (2) Nustatydamos 1 dalyje nurodytas vietas, valstybės narės atsižvelgia į:
 - (a) atsinaujinančiųjų energijos išteklių prieinamumą ir atsinaujinančiosios energijos gamybos taikant įvairias technologijas potencialą tose sausumos ir jūros vietose;
 - (b) numatomą energijos poreikį;
 - (c) atitinkamos tinklo infrastruktūros, kaupimo įrenginių ir kitų lankstumo priemonių prieinamumą arba galimybę sukurti tokią tinklo infrastruktūrą ir kaupimo įrenginius.
- (3) Valstybės narės sudaro palankias sąlygas daugialypiam vietų, nustatytų vykdant 1 dalyje nustatytą įpareigojimą, naudojimui.“
- (5) Įterpiamas šis 15c straipsnis:

„15c straipsnis

Atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamos vietos

- (1) Ne vėliau kaip [2 metai po įsigaliojimo] valstybės narės patvirtina planą ar planus, kuriuose nustatomos 15b straipsnio 1 dalyje nurodytose vietose esančios energijai gaminti iš vienos ar kelių rūšių atsinaujinančiųjų išteklių tinkamos vietos. Tokiame plane ar planuose valstybės narės:
 - (a) nustato pakankamai vienalytes sausumos ir jūros vietas, kuriose, atsižvelgiant į pasirinktos teritorijos ypatumus, nesitikima, kad konkrečios rūšies ar rūšių atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtra padarys didelį poveikį aplinkai. Tai darydamos valstybės narės:
 - teikia pirmenybę dirbtiniams ir pastatytiems paviršiams, pvz., stogams, transporto infrastruktūrai, stovėjimo aikštelėms, atliekų aikštelėms, pramonės objektams, kasykloms, dirbtiniams vidaus vandens telkiniams, ežerams ar rezervuarams ir, kai tinkama, miesto nuotekų valymo objektams, taip pat nualintai žemei, kuri netinka žemės ūkiui;
 - neįtraukia tinklo „Natura 2000“ teritorijų ir gamtos parkų bei rezervatų, nustatytų paukščių migracijos maršrutų, taip pat kitų teritorijų, nustatytų remiantis pažeidžiamumo žemėlapiais ir tolesniame punkte nurodytomis priemonėmis, išskyrus tose teritorijose esančius dirbtinius ir pastatytus paviršius, pavyzdžiui, stogus, stovėjimo aikšteles ar transporto infrastruktūrą;

- siekdamos nustatyti vietas, kuriose atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginiai nedarytų didelio poveikio aplinkai, naudoja visas tinkamas priemones ir duomenų rinkinius, įskaitant laukinės gamtos pažeidžiamumo žemėlapius;
- (b) nustato tinkamas atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamoms vietoms taikomas taisykles, be kita ko, dėl poveikio švelninimo priemonių, kurių turi būti imamasi įrengiant atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginius, toje pačioje vietoje statant energijos kaupimo įrenginius ir kitą prijungimui prie tinklo reikalingą turtą, kad būtų išvengta galimo neigiamo poveikio aplinkai, o jei tai neįmanoma, kad jis būtų labai sumažintas. Prireikus valstybės narės užtikrina, kad būtų taikomos tinkamos poveikio švelninimo priemonės, siekiant išvengti situacijų, apibūdintų Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 2 dalyje ir 12 straipsnio 1 dalyje, Direktyvos 2009/147/EEB 5 straipsnyje ir Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnio 1 dalies a punkto i ir ii papunkčiuose. Tokios taisyklės nustatomos atsižvelgiant į kiekvienos atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamos vietos ypatumus, atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologiją ar technologijas, kurios bus diegiamos kiekvienoje vietoje, ir į nustatytą poveikį aplinkai. Jei vykdant konkrečius projektus laikomasi tokių taisyklių ir įgyvendinamos tinkamos poveikio švelninimo priemonės, daroma prielaida, kad projektais nepažeidžiamos tos nuostatos, nedarant poveikio 16a straipsnio 4 ir 5 dalims. Kai naujos poveikio švelninimo priemonės, kuriomis siekiama kuo labiau užkirsti kelią rūšių, saugomų pagal Tarybos direktyvą 92/43/EEB ir Direktyvą 2009/147/EEB, žudymui ar trikdymui arba bet kokiam kitam poveikiui aplinkai, nėra plačiai išbandytos jų veiksmingumo atžvilgiu, valstybės narės gali leisti jas naudoti ribotą laikotarpį vieno ar kelių bandomųjų projektų metu, su sąlyga, kad tokių priemonių veiksmingumas atidžiai stebimas ir nedelsiant imamasi atitinkamų veiksmų, jei paaiškėja, kad jos nėra veiksmingos. .

Plane valstybės narės paaiškina, kokį vertinimą pagal a punkte nustatytus kriterijus jos atliko siekdamos nustatyti kiekvieną atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamą vietą ir tinkamas poveikio švelninimo priemones.

- (2) Prieš priimant planą ar planus, kuriuose nustatomos atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamos vietos, atliekamas jų poveikio aplinkai vertinimas pagal Direktyvoje 2001/42/EB nustatytas sąlygas ir, jei taikoma, t. y. jei dirbtiniai ar pastatyti paviršiai yra „Natura 2000“ teritorijose ir gali tose teritorijose daryti didelį poveikį, atliekamas atitinkamas vertinimas pagal Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 3 dalį.
 - (3) Planas ar planai, kuriais nustatytos atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamos vietos, skelbiami viešai ir periodiškai peržiūrimi, bent jau atnaujinant nacionalinių energetikos ir klimato srities veiksmų planus pagal Reglamento (ES) 2018/1999 14 straipsnį.“
- (6) 16 straipsnis pakeičiamas taip:

Leidimų išdavimo proceso organizavimas ir pagrindiniai principai

- (1) Leidimų išdavimo procesas apima visus atitinkamus administracinius leidimus statyti, modernizuoti ir eksploatuoti atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos įrenginius, toje pačioje vietoje esančius energijos kaupimo įrenginius, taip pat jų prijungimui prie tinklo būtiną turtą, įskaitant, jei reikia, prijungimo prie tinklo leidimus ir poveikio aplinkai vertinimus. Leidimų išdavimo procesas apima visas procedūras nuo atitinkamos institucijos ar institucijų patvirtinimo pagal 2 dalį, kad gauta paraiška yra tinkama, iki jos (jų) pranešimo apie galutinį sprendimą dėl procedūros rezultato.
- (2) Ne vėliau kaip per keturiolika dienų nuo paraiškos gavimo, jei paraiška teikiama dėl įrenginių įrengimo atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamose vietose, ir per vieną mėnesį, jei paraiška teikiama dėl įrenginių įrengimo už tokių vietų ribų, kompetentinga institucija patvirtina paraiškos tinkamumą arba, jei plėtotojas atsiuntė ne visą paraiškai išnagrinėti reikalingą informaciją, paprašo plėtotojo pateikti išsamią paraišką per keturiolika dienų nuo jos pateikimo. Jei per šį terminą plėtotojas išsamios paraiškos nepateikia, kompetentinga institucija gali raštu tą paraišką atmesti. Jei paraiška atmetama, kompetentinga institucija savo sprendimą pagrindžia. Plėtotojas gali bet kuriuo metu po tokio atmetimo pateikti naują paraišką. Data, kurią kompetentinga institucija patvirtina paraiškos tinkamumą, laikoma leidimo išdavimo proceso pradžios data.
- (3) Valstybės narės įsteigia arba paskiria vieną ar daugiau kontaktinių punktų. Tie kontaktiniai punktai, pareiškėjui paprašius, konsultuoja ir padeda per visą administracinį leidimų paraiškų teikimo ir leidimų išdavimo procesą. Per visą procesą pareiškėjui neturi reikėti susisiekti su daugiau kaip vienu kontaktiniu punktu. Kontaktinis punktas per visą administracinį leidimų paraiškų teikimo procesą skaidriai konsultuoja pareiškėją, įskaitant su aplinkosauga susijusiais klausimais, iki proceso pabaigoje atsakingos institucijos priima vieną ar kelis sprendimus, teikia pareiškėjui visą būtiną informaciją ir, kai tinkama, įtraukia kitas administracines institucijas. Kontaktinis punktas užtikrina, kad būtų laikomasi šioje direktyvoje nustatytų leidimų išdavimo procedūrų terminų. Pareiškėjams leidžiama atitinkamus dokumentus pateikti skaitmenine forma. Ne vėliau kaip [2 metai nuo įsigaliojimo] valstybės narės užtikrina, kad visos procedūros būtų atliekamos elektroniniu būdu.
- (4) Kontaktinis punktas atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos įrenginių plėtotojams pateikia procedūrų žinyną, kuriame aptariami ir maži projektai bei projektai, kai vartotojai atsinaujinančiųjų išteklių energiją gamina patys; ta informacija taip pat teikiama internete. Internete esančioje informacijoje nurodomas su pareiškėjo paraiška susijęs kontaktinis punktas. Jeigu valstybėje narėje yra daugiau nei vienas kontaktinis punktas, internete esančioje informacijoje nurodomas su pareiškėjo paraiška susijęs kontaktinis punktas.
- (5) Valstybės narės užtikrina, kad pareiškėjai galėtų lengvai naudotis paprastomis procedūromis sprendžiant ginčus dėl leidimų išdavimo proceso ir leidimų statyti bei eksploatuoti atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginius išdavimo, be kita ko, kai taikytina, alternatyvaus ginčų sprendimo mechanizmais.
- (6) 16a, 16b ir 16c straipsniuose nustatyti terminai taikomi nedarant poveikio teisiniams apeliaciniams skundams, teisių gynimo priemonėms ir kitoms

teismo procedūroms, taip pat alternatyvaus ginčų sprendimo mechanizmams, įskaitant skundų nagrinėjimo procedūras, neteisminius apeliacinius skundus ir teisių gynimo priemones, ir gali būti pratęsimi tiek, kiek trunka tokios procedūros.

- (7) Valstybės narės užtikrina, kad administraciniais ir teisminiais apeliaciniais skundams, susijusiems su atsinaujinančiosios energijos gamybos įrenginiais su jais susijusiais prijungimo prie tinklo projektais, įskaitant jų aplinkosaugos aspektus, būtų taikoma pati skubiausia administracinė ir teisminė procedūra, nustatyta atitinkamai nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmeniu.“
- (7) Įterpiamas šis 16a straipsnis:

„16a straipsnis

Leidimų projektams, vykdomiems atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamose vietose, išdavimo procesas

- (1) Valstybės narės užtikrina, kad 16 straipsnio 1 dalyje nurodytas leidimų išdavimo procesas, susijęs su projektais, vykdomais atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybai tinkamose vietose, būtų ne ilgesnis kaip vieni metai. Tinkamai pagrįstais atvejais dėl ypatingų aplinkybių tas vienų metų laikotarpis gali būti pratęstas ne ilgiau kaip trims mėnesiams. Tokiu atveju valstybės narės aiškiai informuoja plėtotoją apie ypatingas aplinkybes, kuriomis buvo grindžiamas išplėtimas.
- (2) Leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamose vietose vykdomiems modernizavimo projektams, naujiems įrenginiams, kurių elektrinė galia mažesnė nei 150 kW, toje pačioje vietoje esantiems energijos kaupimo įrenginiams ir jų prijungimui prie tinklo procesas negali trukti ilgiau kaip šešis mėnesius. Tinkamai pagrįstais atvejais dėl ypatingų aplinkybių, pavyzdžiui, dėl svarbių su sauga susijusių priežasčių, kai modernizavimo projektas turi didelį poveikį tinklui arba įrenginio pirminiam pajėgumui, dydžiui arba veikimui, tas vienų metų laikotarpis gali būti pratęstas ne ilgiau kaip trims mėnesiams. Valstybės narės aiškiai informuoja projekto plėtotoją apie ypatingas aplinkybes, kuriomis grindžiamas išplėtimas.
- (3) Nedarant poveikio 4 ir 5 dalims, nukrypstant nuo Direktyvos 2011/92/ES 4 straipsnio 2 dalies ir II priedo 3 punkto a, b, d, h ir i papunkčių bei 6 punkto c papunkčio atskirai arba kartu su tos direktyvos 13 punkto a papunkčiu, tiek, kiek tai susiję su atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektais, naujoms paraiškoms dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių, įskaitant tų įrenginių modernizavimą, tačiau išskyrus biomasę deginančius įrenginius, jau nustatytose gaminti atsinaujinančiųjų išteklių energiją taikant konkrečią technologiją tinkamose vietose, taip pat paraiškoms dėl toje pačioje vietoje esančių energijos kaupimo įrenginių ir jų prijungimo prie tinklo reikalavimas atlikti specialų poveikio aplinkai vertinimą pagal Direktyvos 2011/92/ES 2 straipsnio 1 dalį netaikomas, jeigu šie projektai atitinka taisykles ir priemones, nustatytas pagal 15c straipsnio 1 dalies b punktą. Pirmiau minėta Direktyvos 2011/92/ES taikymo išimtis netaikoma projektams, kurie, tikėtina, gali daryti didelį poveikį kitos valstybės narės aplinkai, arba kai valstybė narė, kurios aplinkai gali būti padarytas toks poveikis, to paprašo, kaip numatyta minėtos direktyvos 7 straipsnyje.

Nukrypstant nuo Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 3 dalies, pirmoje pastraipoje nurodytų įrenginių poveikio „Natura 2000“ teritorijoms vertinimas neatliekamas.

- (4) 3 dalyje nurodytas paraiškas patikrina valstybių narių kompetentingos institucijos. Atliekant tokį patikrinimą siekiama nustatyti, ar, atsižvelgiant į geografinių vietovių, kuriose vykdomi projektai, aplinkos pažeidžiamumą, yra didelė tikimybė, kad kuris nors iš tokių projektų gali padaryti nenumatytą didelį neigiamą poveikį, nenustatytą atliekant plano ar planų, kuriame (-iuose) nustatytos atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybai tinkamos vietovės, poveikio aplinkai vertinimą pagal Direktyvą 2001/42/EB ir, jei taikoma, pagal Direktyvą 92/43/EEB. Tikrinant modernizavimo projektų paraiškas pakanka įvertinti galimą pakeitimo ar išplėtimo, palyginti su pradiniu projektu, poveikį.

Tokio patikrinimo tikslu projekto plėtotojas pateikia informaciją apie projekto charakteristikas, apie jo atitiktį taisyklėms ir priemonėms, pagal 15c straipsnio 1 dalies b ir c punktus nustatytoms dėl konkrečios atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamos vietos, apie visas papildomas vykdant projektą priimtas priemonės ir apie tai, kaip šiomis priemonėmis mažinamas poveikis aplinkai. Toks patikrinimas užbaigiamas per 30 dienų nuo naujų paraiškų dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių pateikimo dienos, išskyrus paraiškas dėl įrenginių, kurių elektrinė galia mažesnė nei 150 kW. Tokių įrenginių ir naujų įrenginių modernizavimo paraiškų atveju tikrinimo etapas užbaigiamas per 15 dienų.

- (5) Atlikus patikrinimą, 3 dalyje nurodytos paraiškos aplinkosaugos atžvilgiu laikomos patvirtintomis nereikalaujant aiškaus kompetentingos institucijos sprendimo, nebent kompetentinga institucija priima tinkamai motyvuotą ir aiškiais įrodymais pagrįstą administracinį sprendimą, kad labai tikėtina, jog vykdant konkretų projektą dėl geografinės vietovės, kurioje jis vykdomas, aplinkos pažeidžiamumo bus padarytas didelis neigiamas poveikis, kurio negalima sušvelninti plane (-uose), kuriuose nustatomos atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamos vietos, nurodytomis arba projekto plėtotėjo pasiūlytomis priemonėmis. Toks sprendimas skelbiamas viešai. Per šešis mėnesius nuo sprendimo, priimto patikrinus paraišką, atliekamas tokių projektų vertinimas pagal Direktyvą 2011/92/EB ir, jei taikoma, pagal Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 3 dalį.
- (6) Jei per 1 ir 2 dalyse nurodytą leidimų išdavimo procesą atitinkamos administracinės institucijos atsakymo per nustatytą terminą nepateikia, konkretūs administraciniai veiksmai laikomi patvirtintais, išskyrus tuos atvejus, kai pagal 5 dalį turi būti atliktas konkretaus projekto poveikio aplinkai vertinimas. Visi priimti sprendimai skelbiami viešai.“

- (8) Įterpiamas šis 16b straipsnis:

„16b straipsnis

Leidimų projektams, vykdomiems už atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamų vietų ribų, išdavimo procesas

- (1) Valstybės narės užtikrina, kad 16 straipsnio 1 dalyje nurodytas leidimų išdavimo procesas, susijęs su projektais, vykdomais už atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamų vietų ribų, būtų ne ilgesnis kaip dveji metai. Tinkamai pagrįstais atvejais dėl ypatingų aplinkybių tas dvejų metų laikotarpis

gali būti pratęsiamas ne ilgiau kaip trims mėnesiams. Tokiu atveju valstybės narės aiškiai informuoja plėtotąją apie ypatingas aplinkybes, kuriomis grindžiamas išplėtimas.

- (2) Jei pagal Direktyvą 2011/92/ES arba Direktyvą 92/43/EEB turi būti įvertintas projekto poveikis aplinkai, visi reikiami konkretaus projekto vertinimai atliekami kaip viena juos visus apimanti procedūra. Jei turi būti atliktas koks nors poveikio aplinkai vertinimas, kompetentinga institucija, atsižvelgdama į plėtotąją pateiktą informaciją, pateikia nuomonę dėl informacijos, kurią užsakovas turi įtraukti į poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą, apimties ir išsamumo, ir tokios ataskaitos apimtis vėliau neišplečiama. Jei įgyvendinant konkretų projektą buvo imtasi tinkamų poveikio švelninimo priemonių, pagal Direktyvos 92/43/EEB 12 straipsnio 1 dalį ir Direktyvos 2009/147/EB 5 straipsnį saugomų rūšių žudymas ar trikdymas laikomas netyčiniu. Kai naujos poveikio švelninimo priemonės, kuriomis siekiama kuo labiau užkirsti kelią rūšių, saugomų pagal Tarybos direktyvą 92/43/EEB ir Direktyvą 2009/147/EEB, žudymui ar trikdimui arba bet kokiam kitam poveikiui aplinkai, nėra plačiai išbandytos jų veiksmingumo atžvilgiu, valstybės narės gali leisti jas naudoti ribotą laikotarpį vieno ar kelių bandomųjų projektų metu, su sąlyga, kad tokių priemonių veiksmingumas atidžiai stebimas ir nedelsiant imamasi atitinkamų veiksmų, jei paaiškėja, kad jos nėra veiksmingos. Leidimų išdavimo už atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamų vietų ribų vykdomiems modernizavimo projektams, naujiems įrenginiams, kurių elektrinė galia mažesnė nei 150 kW, toje pačioje vietoje esantiems energijos kaupimo įrenginiams ir jų prijungimui prie tinklo procesas negali trukti ilgiau kaip vienus metus, įskaitant poveikio aplinkai vertinimą, jei to reikalaujama pagal atitinkamus teisės aktus. Tinkamai pagrįstais atvejais dėl ypatingų aplinkybių šis vieno metų laikotarpis gali būti pratęsiamas ne ilgiau kaip trims mėnesiams. Valstybės narės aiškiai informuoja plėtotąjus apie ypatingas aplinkybes, kuriomis buvo grindžiamas išplėtimas.

Valstybės narės sudaro palankesnes sąlygas vykdyti modernizavimo projektus už atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti tinkamų vietų ribų užtikrinamos, kad, jei pagal Sąjungos aplinkos teisės aktus reikalaujama atlikti projekto poveikio aplinkai vertinimą, atliekant tokį vertinimą pakanka įvertinti tik galimą pakeitimo ar išplėtimo, palyginti su pradiniu projektu, poveikį. “

- (9) Įterpiamas šis 16c straipsnis:

„16c straipsnis

Leidimų saulės energijos įrangai įrengti dirbtinėse konstrukcijose išdavimo procesas

- (1) Valstybės narės užtikrina, kad 16 straipsnio 1 dalyje nurodytas leidimų išdavimo procesas, susijęs su saulės energijos įrangos, įskaitant į pastatus integruotą saulės energijos įrangą, įrengimu esamose ar būsimose dirbtinėse konstrukcijose, išskyrus dirbtinius vandens paviršius, būtų ne ilgesnis kaip trys mėnesiai, su sąlyga, kad pagrindinis tokių konstrukcijų tikslas nėra saulės energijos gamyba. Nukrypstant nuo Direktyvos 2011/92/ES 4 straipsnio 2 dalies ir II priedo 3 punkto a ir b papunkčių, atskirai arba kartu su tos direktyvos 13 punkto a papunkčiu, įrengiant tokią saulės energijos įrangą

Direktyvos 2011/92/ES 2 straipsnio 1 dalyje nustatytas reikalavimas atlikti poveikio aplinkai vertinimą netaikomas.“

(10) Įterpiamas šis 16d straipsnis:

*„16d straipsnis
Viršesnis viešasis interesas*

Nuo [trys mėnesiai nuo įsigaliojimo] iki bus pasiektas poveikio klimatui neutralumo tikslas valstybės narės užtikrina, kad leidimų išdavimo procese konkrečiu atveju svarstant teisinius interesus Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 4 dalies ir 16 straipsnio 1 dalies c punkto, Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnio 7 dalies ir Direktyvos 2009/147/EB 9 straipsnio 1 dalies a punkto taikymo tikslu, energijos gamybos iš atsinaujinančiųjų išteklių įrenginių planavimas, statyba ir eksploatavimas, jų prijungimas prie tinklo ir pats su jais susijęs tinklas bei energijos kaupimo turtas būtų laikomi atitinkančiais viršesnį viešąjį interesą ir visuomenės sveikatos ir saugos tikslą.“

*2 straipsnis
Direktyvos 2010/31/ES pakeitimas*

Direktyva 2010/31/ES iš dalies keičiama taip:

(1) Įterpiamas šis 9a straipsnis:

*„9a straipsnis
Saulės energija pastatuose*

Valstybės narės užtikrina, kad visi nauji pastatai būtų suprojektuoti taip, jog jų saulės energijos gamybos potencialas būtų optimizuotas atsižvelgiant į objekto saulės energinę apšvietą, kad vėliau būtų galima ekonomiškai efektyviai įdiegti saulės energijos technologijas.

Valstybės narės užtikrina, kad tinkami saulės energijos įrenginiai būtų įdiegti:

- (a) iki 2026 m. gruodžio 31 d. ant visų naujų viešųjų ir komercinių pastatų, kurių naudingasis patalpų plotas yra didesnis nei 250 kvadratinų metrų;
- (b) iki 2027 m. gruodžio 31 d. ant visų esamų viešųjų ir komercinių pastatų, kurių naudingasis patalpų plotas yra didesnis nei 250 kvadratinų metrų, taip pat
- (c) iki 2029 m. gruodžio 31 d. ant visų naujų gyvenamųjų pastatų.

Valstybės narės, atsižvelgdamos į įvertintą techninį ir ekonominį saulės energijos įrenginių potencialą ir pastatų, kuriems taikomas šis įpareigojimas, charakteristikas, nacionaliniu lygmeniu nustato ir viešai paskelbia šių įpareigojimų praktinio įgyvendinimo kriterijus ir galimas išimtis konkrečių rūšių pastatams.“

*3 straipsnis
Direktyvos 2012/27/ES pakeitimas*

Direktyva 2012/27/ES iš dalies keičiama taip:

(1) 3 straipsnio 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Valstybės narės kolektyviai užtikrina energijos vartojimo sumažinimą bent 13 % 2030 m., palyginti su 2020 m. atskaitos scenarijaus projekcijomis, kad 2030 m.

Sąjungoje galutinės energijos būtų suvartojama ne daugiau kaip 750 mln. tne, o pirminės energijos – ne daugiau kaip 980 mln. tne.“

4 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

- (1) Valstybės narės užtikrina, kad įsigalioję įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad 1 straipsnio 10 punkto būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo [trys mėnesiai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos].

Valstybės narės užtikrina, kad įsigalioję įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad 1 straipsnio 1, 2, 3, 4, 6, 8 ir 9 punktų ir 3 straipsnio būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo [vieni metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos].

Valstybės narės užtikrina, kad įsigalioję įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad 1 straipsnio 5 ir 7 punktų ir 2 straipsnio būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo [dveji metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos].

Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

- (2) Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

5 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

6 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė